

SCENARIUSZ 8

KOLORY KONFLIKTÓW

Drodzy Nauczyciele i Wychowawcy,
za pomocą zaproponowanego scenariusza postarajcie się wytłumaczyć dzieciom, że konflikty się zdarzają. Istnieją w życiu codziennym, ponieważ każdy z nas może mieć swoje zdanie, różne potrzeby w danym czasie albo inne podejście do różnych sytuacji. Nauczcie się wzajemnie i pokażcie dzieciom, że najważniejsze jest pełne otwartości i pokoju rozwiązywanie konfliktów. Zaproście dzieci do zabawy i wspólnie wypracujcie rozwiązania i sposoby, które pomocne będą w codziennych sytuacjach.

Powodzenia!

Ogólny cel zajęć

Uczestnicy:

- Uczą się pokojowego podejścia do konfliktów.

Szczegółowy cel zajęć

Uczestnicy:

- Zgodnie współdziałają w zespole, rozwijając twórcze myślenie.
- Ćwiczą umiejętności brania odpowiedzialności za swoje zachowania i wolne od agresji rozwiązywanie konfliktów.
- Wypracowują własne sposoby radzenia sobie z konfliktem.

Czas trwania: 60-90 minut

Metody pracy

- Podająca: objaśnienia, dotyczące konfliktów na przykładzie konkretnych sytuacji z życia przedszkolnego.
- Praktyczna: wcielanie się w role, nauka odgrywania ról.
- Problemowa: nauka twórczego myślenia, elastyczności w dostosowywaniu się do różnych sytuacji.

Wykorzystane innowacje

- Wykorzystanie elementów innowatorskiej metody treningu umiejętności społecznych bazującej na używaniu klocków jako materiału kluczowego do treningu poprzez zabawę.
- Innowacja adresowana jest do wyodrębnionej grupy docelowej dzieci w wieku 4-6 lat czyli w okresie kształtowania umiejętności emocjonalno-społecznych.
- Autorskie programy nauczania z możliwością zmodyfikowania i zindywidualizowania przez nauczyciela.
- Możliwość realizacji pozaparamowego programu nauczania rekomendowanego na podstawie doświadczeń zawodowych.
- Wspólna praca nad rozwojem emocjonalno-społecznym dzieci w środowisku przedszkolnym i rodzinnym

Pomoce

- Dywan do rozwiązywania konfliktów, ewentualnie kolorowe: szarfy, okręgi itp.
- Karta pracy (załącznik 14).

Uczestnicy

- Grupy przedszkolne.
- Dzieci w wieku 4-6 lat, maksymalnie osiem osób.
- Dwoje nauczycieli, ewentualnie trener TUS i nauczyciel lub psycholog i nauczyciel.

Czas treningu nowej kompetencji

- Od trzech do pięciu spotkań w zależności od wielkości grupy, wydolności psychofizycznej dziecka i pojedynczych trudności uczestników.

Ćwiczenie 1 – Bądźmy razem

Cel główny: wejście we wspólne rytuały, integracja grupy, wprowadzenie zagadnienia konfliktu.

Cel szczegółowy: stworzenie atmosfery bezpieczeństwa, identyfikacja sytuacji konfliktowych.

Czas trwania: 8 minut

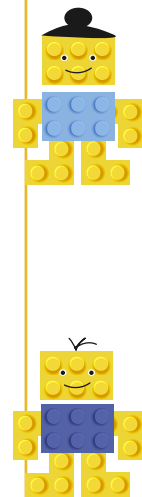
1. Przywitajcie się z całą grupą za pomocą swojego wypracowanego schematu lub wykorzystajcie formułę powitania podaną w pierwszym scenariuszu i w filmach instruktażowych: „Teraz pięknie się witamy: w pierw rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”.

Następnie wspólnie przypomnijcie sobie zasady Kodeksu Piąteczki:

- Wszyscy dobrze się bawimy i o siebie się troszczymy.
- Każdy z nas jest bardzo ważny i dla wszystkich jest przyjazny.
- Wszyscy tutaj się słuchamy i „Znaku na TAK” często używamy.
- Każdy z nas się bardzo stara i pomocny jest od zaraz.

2. Wyjaśnienie kontekstu konfliktu przy użyciu komunikatów z bajek: Wyjaśnijcie dzieciom, że czasami spotykamy się z konfliktami. Wytłumaczcie im, że najistotniejsze jest pokojowe rozwiązanie konfliktów. Należy wyciągnąć wnioski i starać się z całych sił, żeby więcej nie powtarzać tych samych błędów. Na podstawie przykładów z bajek opowiedzcie o konflikcie, przytoczcie przykłady z bajek i filmów.

Propozycja sytuacji konfliktowych z najbardziej rozpoznawalnych bajek:

- **Psi patrol**

W trakcie jednej z misji doszło do konfliktu. Harold zamienił latarnię morską w raketę. Niestety, raketa wpadła w głąbiny morskie. W pojeździe doszło do konfliktu pomiędzy Haroldem i kapitanem Turbotem. Gdyby nie sprawna akcja komopiesków, doszłoby do zderzenia z morskim stworem. Dzięki superwspółpracy misja zakończyła się szczęśliwie. Latarnia morska wróciła na swoje miejsce.

- **Kraina lodu**

W części pierwszej doszło do ostrego konfliktu między siostrami. Elsa nie zgodziła się z decyzją Anny o wyjściu za mąż. Na ślubie Anny, Elsa wpadła w złość i użyła swoich magicznych mocy. Jednak z upływem czasu siostry, przeżywszy wiele przygód, w końcu doszły do porozumienia.

Ćwiczenie 2 – Droga do rozwiązywania konfliktu

Cel główny: nauka rymowanki ocieplającej wizerunek konfliktu, nauka kroków służących do rozwiązywania konfliktów.

Cel szczegółowy: kreowanie pozytywnego nastawienia i otwartego podejścia do rozwiązywania konfliktów.

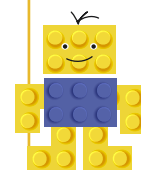
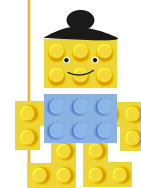
Czas trwania: 10 minut

1. Rymowanka:

„Konflikt, konflikt trudna sprawa i skończyła się zabawa. Gdy się troszkę pozłościmy, to się później pogodzimy, do zabawy powrócimy”.

2. Kroki, służące rozwiązaniu konfliktu:

- Odnalezienie głównego problemu.
- Wysłuchanie wszystkich stron konfliktu.
- Znalezienie rozwiązań.
- Wybór rozwiązania.
- Wypróbowanie rozwiązania.

Ćwiczenie 3 – Dziecięce konflikty

Cel główny: rozpoznawanie sytuacji konfliktowych.

Cel szczegółowy: współpraca w grupie, osiągnięcie wspólnych kompromisów.

Czas trwania: 15 minut

1. Zaprosicie dzieci do wspólnego stworzenia listy najczęstszych konfliktów, zdarzających się w przedszkolu. Wybierzcie wspólnie trzy najważniejsze, które zdarzają się najczęściej w życiu przedszkolaka i są dla dzieci najtrudniejsze.
2. Stwórzcie listę wybranych sytuacji. Rozdajcie dzieciom: kredki, flamastry i kartki. Umożliwcie dzieciom: zaprezentowanie swoich odczuć, kiedy pojawia się konflikt.
3. Wytłumaczcie dzieciom, że mogą odczuwać różne emocje podczas takiej sytuacji.
4. Na brystolu napiszcie słowa rymowanki oraz kroki rozwiązywania konfliktów. Dodatkowo zaproponujcie dzieciom umieszczenie tam swoich rysunków.

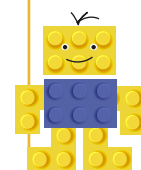
Ćwiczenie 4 – Trening rozwiązywania konfliktów

Cel główny: trening rozwiązywania konfliktów z użyciem rymowanki i kroków umiejętnego rozwiązywania konfliktów.

Cel szczegółowy: nauka i trening nowego podejścia do sytuacji konfliktu, poszukiwania dobrych rozwiązań.

Czas trwania: 20 minut

Zaprosicie dzieci do wspólnej zabawy i współpracy. Ochotnikom przydzielcie określone role i miejsca na dywanie, służącym do rozwiązywania konfliktów (załącznik 13).

Role, w które wcielają się dzieci:

- U1 – uczestnik/uczestniczka/uczestnicy/uczestniczki konfliktu 1
- U2 – uczestnik/uczestniczka/uczestnicy/uczestniczki konfliktu 2
- M – mediator/mediatorka
- O – obserwator/obserwatorka/obserwatorzy/obserwatorki

Zmotywujcie dzieci i odegrajcie trzy scenki, które wybrały.

Po każdej scenie nagradzajcie uczestników brawami.

Podsumowanie zajęć

Nagrodźcie słownie dzieci za podjęty wysiłek i wypracowanie wspólnego rozwiązania, dzięki któremu zawsze pokojowo będziemy rozwiązywać konflikty. Podziękujcie za uczestnictwo w zajęciach oraz za zaangażowanie.

Brawo!

Na zakończenie ustawcie dzieci w pociąg i przybijcie z każdym piątkę, dziękując za wspólnie spędzony czas. Po każdym zajęciach uczestnicy zajęć wracają do swoich grup przedszkolnych.

Wersja video:

Kolory konfliktów

Scenariusz 8

INSTRUKTAŻ DLA NAUCZYCIELI

Podpowiedzi w pigułce

KOLORY KONFLIKTÓW

Drodzy Nauczyciele i Wychowawcy,
„Kolory konfliktów” to scenariusz, w którym proponujemy przedszkolakom stworzenie swoich metod radzenia sobie z konfliktem w oparciu o najczęściej pojawiające się w życiu przedszkolnym spory, nieporozumienia i sprzeczki. Podczas ćwiczeń (scenek) zachęćcie dzieci do spróbowania swoich sił w mediacjach. Wspierajcie je i pomagajcie w tym procesie.

Niech te wypracowane rozwiązania służą Wam każdego dnia!

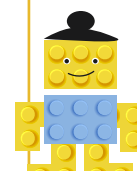
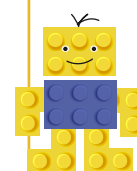
Ćwiczenie 1

1. Przywitajcie się z grupą za pomocą wypracowanego swojego schematu lub wykorzystajcie formułę powitania podaną w pierwszym scenariuszu i w filmach instruktażowych. Nasza propozycja: „Teraz pięknie się witamy: wpierw rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”.

Przywołajcie zasady Kodeksu Piąteczki:

- Wszyscy dobrze się bawimy i o siebie się troszczymy.
- Każdy z nas jest bardzo ważny i dla wszystkich jest przyjazny.
- Wszyscy tutaj się słuchamy i „Znaku na TAK” często używamy.
- Każdy z nas się bardzo stara i pomocny jest od zaraz.

2. Wyjaśnienie kontekstu konfliktu przy użyciu komunikatów z bajek: Zaproście dzieci do wspólnej rozmowy na temat konfliktu. Wytłumaczcie, że w życiu dorosłym również zdarzają się konflikty. Podajcie przykłady z bajek. Poproście dzieci, aby przypomniwały sobie

sytuacje konfliktowe, które zdarzają się w przedszkolu. Poproście o podanie przykładów konfliktów oraz ich rozwiązań.

Propozycja sytuacji konfliktowych z najbardziej rozpoznawalnych bajek:

- **Psi patrol**

W trakcie jednej z misji doszło do konfliktu. Harold zamienił latarnię morską w raketę. Niestety, rakietę wpadła w głąbiny morskie. W pojeździe doszło do konfliktu pomiędzy Haroldem i kapitanem Turbotem. Gdyby nie sprawna akcja komopiesków, doszłoby do zderzenia z morskim stworem. Dzięki superwspółpracy misja zakończyła się szczęśliwie. Latarnia morska wróciła na swoje miejsce.

- **Kraina lodu**

W części pierwszej doszło do ostrego konfliktu między siostrami. Elsa nie zgodziła się z decyzją Anny o wyjściu za mąż. Na ślubie Anny, Elsa wpadła w złość i użyła swoich magicznych mocy. Jednak z upływem czasu siostry, przeżywszy wiele przygód, w końcu doszły do porozumienia.

Ćwiczenie 2

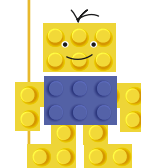
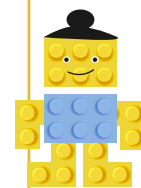
Dzieci pozostają na swoich miejscach w kręgu. Przeczytajcie dzieciom tekst rymowanki i poproście o trzykrotne wspólne jej powtórzenie.

Rymowanka:

„Konflikt, konflikt trudna sprawa i skończyła się zabawa. Gdy się troszkę pozłóścimy, to się później pogodzimy, do zabawy powrócimy”.

Wytłumaczcie dzieciom, że każdy konflikt będziemy rozwiązywać wg pięciu kroków. Zapoznajcie dzieci z poszczególnymi krokami:

- Odnalezienie głównego problemu.
- Wysłuchanie wszystkich stron konfliktu.
- Znalezienie rozwiązań.
- Wybór rozwiązania.
- Wypróbowanie rozwiązania.

Nauczyciele, przekazcie dzieciom powyższą instrukcję kroków w prostszy sposób:

- Co się stało?
- Posłuchajmy innych.
- Poszukajmy rozwiązania/rozwiązań.
- Wybierzmy najlepsze rozwiązanie.
- Wypróbujmy nasze rozwiązania.

Ćwiczenie 3

1. Zaproście dzieci do pracy przy stolikach, rozdajcie dzieciom: kredki, flamastry i kartki. Wyłumaczcie, że wspólnie zrobicie listę konfliktów, które najczęściej przydarzają się dzieciom w przedszkolu.

2. Popracujcie razem nad utworzeniem listy sytuacji konfliktowych w przedszkolu. Dodatkowo na dużej kartce lub brystolu umieśćcie słowa rymowanki i kroki rozwiązywania konfliktów. Niech wspólnie wypracowany kodeks służy Wam na co dzień!

Ćwiczenie 4

Zachęćcie dzieci do wspólnej zabawy i współpracy. Zaproście dzieci do odegrania scenek. Przydzielcie określone role i miejsca, wspierajcie dzieci w nauce nowej umiejętności. Zmotywujcie je do wzięcia udziału w ćwiczeniu i przetrenowania tej kompetencji.

Role, w które wcielają się dzieci:

- U1 – uczestnik/uczestniczka/uczestnicy/uczestniczki konfliktu 1
- U2 – uczestnik/uczestniczka/uczestnicy/uczestniczki konfliktu 2
- M – mediator/mediatorka
- O – obserwator/obserwatorka/obserwatorzy/obserwatorki

Po skończonym ćwiczeniu pochwalcie dzieci za podjęty trud i podziękujcie za wspólną zabawę. Dzieci żegnają się za pomocą ustalonego rytuału, przybijając sobie piątkę.

Pożegnanie

Na zakończenie ustawcie dzieci w pociąg i przybijcie z każdym piątkę, dziękując za wspólnie spędzony czas. Po każdych zajęciach uczestnicy wracają do swoich grup przedszkolnych.

Dziękujemy!

INSTRUKTAŻ DLA RODZICÓW

Podpowiedzi w pigułce

KOLORY KONFLIKTÓW

Drodzy Rodzice,
konflikt to nieodłączne i powszechne zjawisko w życiu rodzinnym oraz relacjach społecznych. Spróbujcie razem ze swoimi dziećmi wypracować model rozwiązywania konfliktów, który będziecie wykorzystywać w życiu codziennym. Wspólnie z dziećmi pobawcie się w mediacje i pokojowe rozstrzygnięcie sporów, ucząc je, że takie podejście – i wyciąganie wniosków na przyszłość – jest najważniejsze. Korzystając ze wspólnie spędzanego czasu, przypomnijcie sobie sytuacje, kiedy najczęściej dochodzi do sporów.

Owocnej pracy!

Zabawa 1

Przypomnijcie sobie sytuację z życia rodzinnego, w której pojawił się konflikt. Wy tłumaczcie dziecku, że konflikty zdarzają się chociażby ze względu na odmienne potrzeby ludzi. Przypomnijcie, jak udało się rozwiązać konflikt.

Wskazówka: Postarajcie się stworzyć miłą atmosferę, aby dziecko przystąpiło do współpracy. Pobawcie się z dzieckiem ulubioną zabawką z jego świata.

Wy tłumaczcie dziecku na przykładzie ulubionej bajki, w jaki sposób bohaterowie dochodzili do kompromisu i jakie rozwiązania wykorzystali.

Przykłady:

- **Psi patrol**

W trakcie jednej z misji doszło do konfliktu. Harold zamienił latarnię morską w raketę. Niestety, rakietę wpadła w głąbiny morskie. W pojeździe doszło do konfliktu pomiędzy Haroldem i kapitanem Turbotem. Gdyby nie sprawna akcja komopiesków, doszłoby do zderzenia z morskim stworem. Dzięki superwspółpracy misja zakończyła się szczęśliwie. Latarnia morska wróciła na swoje miejsce.

- **Kraina lodu**

W części pierwszej doszło do ostrego konfliktu między siostrami. Elsa nie zgodziła się z decyzją Anny o wyjściu za mąż. Na ślubie Anny, Elsa wpadła w złość i użyła swoich magicznych mocy. Jednak z upływem czasu siostry, przeżywszy wiele przygód, w końcu doszły do porozumienia.

Zabawa 2

Zapytajcie swoje dziecko o rymowankę, której uczyło się na zajęciach treningu umiejętności społecznych (TUS).

Wspólnie powtórzcie trzykrotnie poniższą rymowankę. Używajcie jej zawsze, kiedy będzie wymagała tego sytuacja. Sekwencja słów przypomni dziecku o możliwości przyjaznego zakończenia sporu.

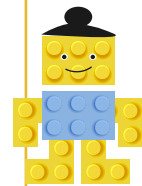
Rymowanka:

„Konflikt, konflikt trudna sprawa i skończyła się zabawa. Gdy się troszkę połościmy, to się później pogodzimy, do zabawy powrócimy”.

Wytłumaczcie dziecku, że w trudnej sytuacji zawsze możecie skorzystać z poniższej listy kroków służących rozwiązaniu konfliktu:

- Odnalezienie głównego problemu.
- Wysłuchanie wszystkich stron konfliktu.
- Znalezienie rozwiązań.
- Wybór rozwiązania.
- Wypróbowanie rozwiązania.

Wskazówka: Poszczególne kroki spiszcie na kartce. Poproście dziecko o dorysowanie wydarzenia, w którym udało rozwiązać się

konflikt i wrócić do zabawy. Umieśćcie pracę w widocznym miejscu, korzystajcie z niej w razie potrzeby.

Zabawa 3

Przywołajcie wraz z dzieckiem sytuację, w której pojawił się konflikt. Odegrajcie z dzieckiem jedną scenkę, która zakończy się pokojowym rozwiązaniem. Pokażcie dziecku, że samo potrafi rozwiązywać konflikty w sposób pokojowy. Pochwalcie słownie pracę dziecka i dostrzeżcie jego starania.

Miłej zabawy!